

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 23 juni 2020
Ons kenmerk 26/5.3/2020001335
Behandeld door de heer J.P. Waalkens (0592) 36 56 14
Onderwerp: Voortgang aanpak Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO)
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Naar aanleiding van het dodelijke ongeval op een onbewaakte spoorwegovergang bij Hooghalen d.d. vrijdag 22 mei 2020 hebben wij in de vergadering van Provinciale Staten d.d. 27 mei 2020 toegezegd om u te informeren over de voortgang van de aanpak Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO) in de provincie Drenthe.

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) heeft ProRail de opdracht gegeven om de 180 openbare en openbaar toegankelijke NABO's op het reizigersnet zo snel als mogelijk op te heffen. Overwegen zijn een kwetsbare schakel voor weg- en treinverkeer en zijn van grote invloed op de veiligheid, betrouwbaarheid van de dienstregeling en de doorstroming van het wegverkeer. Veiligheid op en rond overwegen is daarom in de Beleidsimpuls Railveiligheid door het ministerie aangewezen als één van de prioriteiten voor de periode tot 2020 en verder.

Vanuit het ministerie is hiervoor € 66,3 miljoen beschikbaar gesteld, waarbij een gebiedsgerichte oplossing wordt nagestreefd. Alle openbare NABO's moeten in cofinanciering worden aangepakt, de staatsecretaris verwacht dat de spoorbeheerder en wegbeheerders gezamenlijk werken aan het verbeteren van de veiligheid, en de kosten van de maatregelen worden gedeeld. Wij hebben de betrokken gemeenten vanuit de regeling BDU Verkeer en Vervoer 50% cofinanciering op het wegbeheerders deel aangeboden (25% van totale kosten).

Voor de particuliere (niet openbare en de openbaar toegankelijke zoals bijvoorbeeld oversteken in landgoederen) overwegen worden de kosten 100% door het ministerie gefinancierd.

De ambitie van het programma NABO is om in 2023 alle openbare en openbaar toegankelijke NABO's op het reizigersnet te hebben aangepakt.

Soorten NABO's

Er zijn verschillende soorten NABO's met meerdere belanghebbenden waardoor ProRail nooit eenzijdig een besluit kan en wil nemen. Er zijn openbare en particuliere overwegen.

- *Openbare overweg*
Bij openbare overwegen is het de wegbeheerder die besluit of een overweg kan worden opgeheven of aangepast. De wegbeheerder is dan vaak de gemeente.
- *Particuliere overweg*
Het opheffen of aanpassen van particuliere overpaden kan alleen met de uitdrukkelijke toestemming van de rechthebbenden. Dit zijn lange procedures, omdat er soms sprake is van meerdere rechthebbenden (en grondeigenaren) waarvan medewerking nodig is voor de oplossing.

Maatregelen

De wens is om alle openbare, onbewaakte overgangen de komende jaren aan te pakken. Er zijn daarbij verschillende mogelijkheden waarbij het volledig opheffen (zo nodig in combinatie met de aanleg van een parallelweg/spoortrap/eenvoudige voetgangerstunnel) van de overweg het veiligst is en de voorkeur heeft en anders het actief beveiligen van een overweg met bomen, bellen en lichtsignalen.

Overwegen in Drenthe

In de provincie Drenthe zijn zestien niet actief beveiligde overwegen door ProRail geïnventariseerd: negen overwegen binnen de scope van het huidige NABO-programma (openbaar of openbaar toegankelijk) en zeven overwegen buiten de scope van het huidige NABO-programma (niet openbaar of niet openbaar toegankelijk).

Voor de aanpak van beide overwegen bij Hooghalen heeft ProRail overeenstemming over de te kiezen oplossingsrichting; de aanleg van een landbouwweg parallel aan de oostzijde van het spoor waardoor beide overwegen opgeheven kunnen worden. ProRail verwacht op korte termijn de uitwerking met rechthebbenden te kunnen vastleggen en de uitvoering te kunnen starten. De financiering is geregeld. In het onderstaande schema is de voortgang van alle projecten in Drenthe aangegeven:

Binnen de scope van het NABO-programma (openbaar of openbaar toegankelijk)

Km	Plaatsnaam	(Straat)naam	Stand van zaken
020.861	Hoogeveen	Toldijk/Spoordijk	Onderhandeling met rechthebbende. Nog geen overeenstemming
021.602	De Wolden	particuliere overweg	Zit in realisatiefase. Deze overweg wordt opgeheven in overleg met rechthebbende(n)
031.461	Wijster	particuliere overweg	Onderhandeling met rechthebbende. Nog geen overeenstemming
038.568	Hooghalen	particuliere overweg	Overeenstemming met rechthebbenden. Plan is opheffen en realiseren alternatieve ontsluiting. Overeenstemming met een deel van de grondeigenaren nog benodigd voor de alternatieve ontsluiting.
039.317	Hooghalen	particuliere overweg	Onderhandeling met rechthebbende. Nog geen overeenstemming.
057.640	Dalen	particuliere overweg	Onderhandeling met rechthebbende(n). Nog geen overeenstemming
064.125	Veenoord	particuliere overweg	Overeenstemming met rechthebbende. Wordt opgeheven en alternatieve ontsluiting gerealiseerd. Planuitwerking loopt en onderhandeling met overige grondeigenaar.
065.090	Veenoord	particuliere overweg	Zit in realisatiefase. Deze overweg wordt opgeheven in overleg met rechthebbende(n)
067.364	Emmen	particuliere overweg	Onderhandeling met rechthebbende(n)

Voor de niet openbare overwegen buiten de scope van het huidige NABO-programma is vanuit het ministerie geen specifieke financiering geregeld. Wel is aangegeven dat kansen voor een gecombineerde aanpak met overwegen binnen het programma onderzocht worden en indien mogelijk wel worden meegenomen.

Buiten de scope van het NABO-programma (niet openbaar of niet openbaar toegankelijk)

Km	Plaatsnaam	(Straat)naam	Stand van zaken
005.197	Ruinerwold	particuliere overweg	In onderzoek
016.171	De Wolden	particuliere overweg	In onderzoek
016.442	De Wolden	particuliere overweg	In onderzoek
032.641	Beilen	Linthorst Homankanaal zz	Afgesloten met hekken
032.684	Beilen	Linthorst Homankanaal nz	Afgesloten met hekken
051.132	Coevorden	particuliere overweg	In onderzoek
067.957	Emmen	Zwarteweg	In onderzoek

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

md/coll.